

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

KESAN KAUNSELING KELOMPOK REBT TERHADAP
SIMPTOM STRES DALAM KALANGAN STAF
JABATAN DALAM SEBUAH
AGENSI KERAJAAN.

HJ. ABDULLAH BIN HJ. ISMAIL

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

TESIS DIKEMUKAKAN BAGI MEMENUHI SYARAT UNTUK MEMPEROLEHI
IJAZAH DOKTOR FALSAFAH
(BIMBINGAN DAN KAUNSELING)

FAKULTI PENDIDIKAN SUMBER MANUSIA
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

2015

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

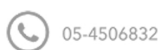
Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

ABSTRAK

Kajian ini melibatkan dua peringkat, iaitu kajian awal secara tinjauan dan kajian eksperimen. Terdapat tiga (3) tujuan kajian awal iaitu; Pertama, mengukur tahap stres secara keseluruhan; Kedua, mengukur tahap elemen-elemen simptom stres iaitu Somatizasi (SOM), Obsesif-Kompulsif (OC), interpersonal-Sensitiviti (IS), Kemurungan (DEP), Kebimbangan (ANX), Permusuhan (HOS), Fobia (POB), Pemikiran Paranoid (PAR), Psikotisme (PSY) dan Dimensi Tambahan (AD); dan Ketiga, mengukur tahap stres keseluruhan berdasarkan daerah bertugas dalam kalangan staf Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) negeri Johor. Kajian awal melibatkan subjek kajian seramai 240 orang (120 lelaki; 120 perempuan) dipilih secara persampelan rawak berstrata. Data dikumpul menggunakan Inventori Simptom SCLR-R-90 (*Symptom Inventory version of the SCL-R-90*) dan dianalisis secara perbandingan peratusan dan min. Dapatan kajian tinjauan menunjukkan 23% subjek mengalami tahap stres yang tinggi. Antara elemen stres pula menunjukkan tahap IS adalah tertinggi dan diikuti OC, ANX, DEP, HOS, PAR, SOM, FOB, AD dan PSY. Tahap stres tertinggi berdasarkan daerah pula menunjukkan staf daerah Batu Pahat adalah paling tinggi diikuti daerah Kluang, Pontian, Johor Bahru, Segamat, Kota Tinggi, Mersing dan Muar. Kajian eksperimen pula bertujuan untuk mengukur kesan kaunseling kelompok REBT terhadap elemen simptom stres tertinggi iaitu IS, OC, ANX, DEP dan HOS berdasarkan ukuran pra ujian dan pos ujian antara kumpulan rawatan dan kumpulan kawalan. Subjek terdiri daripada 60 orang (30 lelaki dan 30 perempuan) di daerah Batu Pahat, Kluang dan Pontian yang dipilih secara persampelan rawak bertujuan. Subjek diagihkan kepada enam (6) kumpulan iaitu empat (4) kumpulan rawatan (kumpulan rawatan mingguan lelaki, kumpulan rawatan mingguan perempuan, kumpulan rawatan maraton lelaki, dan kumpulan rawatan maraton perempuan; serta dua (2) kumpulan kawalan iaitu kumpulan kawalan lelaki dan kumpulan kawalan perempuan. Data pra ujian dan pos ujian dikumpul menggunakan Inventori Simptom SCLR-R-90 dan dianalisis menggunakan ANCOVA, MANCOVA dan Pos Hoc pada nilai signifikan 0.05. Dapatan kajian eksperimen menunjukkan Kaunseling Kelompok REBT berkesan terhadap semua pembolehubah kajian iaitu IS($F=4.463$; $k < .05$), OC($F=9.670$; $k < .05$), DEP ($F=5.376$; $k < .05$), HOS($F=6.539$; $k < .05$) berbanding kumpulan kawalan. Hasil kajian juga menunjukkan terdapat perbezaan kesan rawatan berdasarkan kaedah rawatan dan jantina, iaitu kumpulan rawatan maraton lebih berkesan berbanding kumpulan rawatan mingguan; dan kumpulan rawatan perempuan lebih berkesan berbanding kumpulan rawatan lelaki. Secara keeluruhan hasil kajian ini menunjukkan Kaunseling Kelompok REBT adalah salah satu kaedah berkesan bagi mengurangi stres dalam kalangan kaki tangan selepas rawatan. Kesimpulannya pendekatan kelompok REBT adalah salah satu pendekatan yang berkesan dalam membantu masalah stres dalam kalangan staf di organisasi kerajaan di Malaysia.

THE EFFECTS OF REBT COUNSELING GROUP TO STRESS SYMPTOMS AMONG DEPARTMENTAL STAFF IN GOVERNMENT AGENCY.

ABSTRACT

This research consists of two phases which include a preliminary survey study and an experimental research. The preliminary study has three (3) aims: First, to measure the overall stress level; second, to measure the level of the elements of stress symptoms which are Somatization (SOM), Obsessive-Compulsive (OC), Interpersonal-Sensitivity (IS), Depression (DEP), Anxiety (ANX), Hostility (HOS), Phobia (POB), Paranoid (PAR), Psychotic (PSY) and Additional Dimension (AD); and third, to measure the overall stress level based on the assigned district among the staffs of the Social Welfare Department of Johor state. Preliminary survey study involved 240 subjects (120 male; 120 female), selected by using the stratified random sampling method. Data was gathered by using the Symptom Inventory version of the SCL-R-90 and then analyzed through comparison of mean and percentages. Result from the survey study shows that 23% of the subjects are sustaining high level of stress. Among the elements of stress symptoms, the highest level is IS, followed by OC, ANX, DEP, HOS, PAR, SOM, FOB, AD and PSY. The highest overall stress level based on district distribution would be Batu Pahat, then Kluang, followed by Pontian, Johor Bahru, Segamat, Kota Tinggi, Mersing and Muar. The experiment research was then carried out to measure the effect of REBT counseling group towards the elements of stress symptoms which have recorded the highest level of stress, namely IS, OC, ANX, DEP and HOS based on the measurement of pre-test and post-test between therapy groups and controlling groups. There were altogether 60 subjects (30 male and 30 female) from Batu Pahat, Kluang and Pontian which were selected by using the purposive random sampling method. The subjects were divided into six (6) group with four (4) therapy groups (male weekly therapy group, female weekly therapy group, male marathon therapy group and female marathon therapy group); and two (2) controlling groups (male controlling group and female controlling group). The results of pre-test and post-test were accumulated by using the Symptom Inventory version of the SCL-R-90 and then analyzed with ANCOVA, MANCOVA and post Hoc test at significant value of 0.05. The findings of experiment research show that REBT Counselling Group is effective towards all of the research variables: IS ($F=4.463$; $k < .05$); OC ($F=9.670$; $k < .05$); DEP ($F=5.376$; $k < .05$); and HOS ($F=6.539$; $k < .05$) compared to the controlling groups. Besides, the research findings also indicate that there are differences of the therapy effect based on the method of therapy and gender in which the marathon therapy group indicate better effect compared to the weekly therapy group; and the female therapy group show better effect compared to male therapy cluster. The overall result of the study shows that REBT Counselling Group is an effective method which could reduce stress level among the staff after the therapy. Finally, the REBT groups approach is an effective approach that could help to reduce stress problem among the staff of the governmental organization in Malaysia.

MUKA SURAT

PENGHARGAAN	iii
ABSTRAK	iv
ABSTRACT	v
KANDUNGAN	vi
SENARAI JADUAL	v ii
SENARAI RAJAH	viii
SENARAI SINGKATAN	ix

BAB 1 PENDAHULUAN

1

1.1 Pengenalan	1
1.2 Latar Belakang Kajian	3
1.3 Penyataan Masalah	22
1.4 Tujuan Kajian, Objektif dan Soalan Kajian	27
1.4.1 Tujuan Kajian	27
1.4.2 Tujuan Kajian Awal (<i>Preliminary Study</i>)	28
1.4.3 Tujuan Kajian Eksperimen	29
1.5 Objektif kajian	29
1.6 Persoalan Kajian	31
1.7 Kepentingan Kajian	32

1.10.3 Ketiga: Untuk melihat perbezaan min pra ujian dan min pos 60

ujian elemen simptom stres iaitu Obsesif-Kompulsif (OC),
 Intetrpersonal sensiiviti(IS), kemurungan (DEP),
 kebimbangan(ANX) dan permusuhan, (HOS) kesan
 Kaunseling Kelompok REBT antara kelompok rawatan
 mingguan, kelompok rawatan maraton dan kelompok
 kawalan.

1.10.4 Keempat: Untuk melihat perbezaan min pra ujian dan min 62

pos ujian elemen simptom stres iaitu Obsesif-Kompulsif
 (OC), Interpesonal Sensiviti (IS), Kemurungan (DEP)
 ,
 Kebimbangan (ANX) dan Permusuhan (HOS) kesan

Kaunseling Kelompok REBT antara kelompok rawatan

lelaki, kelompok rawatan perempuan dan kelompok kawalan

1.11 Rumusan 63

BAB 2 KERANGKA TEORI DAN SOROTON KAJIAN 65

2.1 PENGENALAN 65

2.2 Kerangka Teori 65

2.2.1 Teori Rawatan Stres Selye (1976) 67

2.2.2 Teori Kelompok Terapi Emosi Rasional Tingkah laku REBT 73

2.2.3 Model Kelompok REBT Mohammad Nasir (2006) 87

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

2.2.4 Teori Kognatif dan Model Stres Dalam Organisasi Stephen

88

Palmer.

2.3 Kerangka Intervensi Kaunseling Kelompok Berstruktur REBT 92

Terhadap Stres

2.4 Model-model Yang Menyokong REBT dalam Kaunseling 99

Kelompok

2.4.1. Model Proses Stres Greenberg (1999) 91

2.4.2 Model Stres dan Mengawal Blonna (2000) 102

2.4.3 Teori REBT dari Perspektif Al-Quran 105

2.4.4 Pendapat Lain Berhubung Teori REBT 108
118

2.5 Kajian Lepas Tentang Stres 139

2.6 Kajian Lepas Kaunseling Kelompok Terhadap Stres 150

2.7 Rumusan

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

BAB 3 METODOLOGI 152

3.1 Pengenalan 152

3.2 Rekabentuk Kajian 153

3.2.1 Kajian Tinjauan (deskriptif survey) 153

3.2.2 Kajian Eksperimen 154

3.3 Lokasi Kajian 159

3.4 Pemilihan Responden 160

3.4.1 Pemilihan Responden Kajian Awal 160

3.4.2 Pemilihan Responden Untuk Eksperimen 161

3.5 Kaedah Pengumpulan Data 166

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832	Perpustakaan TuanKu Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah	PustakaTBainun	ptbupsi	167
3.5.1	Kaedah Kajian Awal			167
3.5.2	Kaedah Pengumpulan Data Kajian Eksperimen			170
3.6	Kajian Rintis.			170
3.6.1	Proses Menyemak Ketepatan Bahasa dan Kefahaman Item			172
3.6.2	Proses Kesahan			173
3.6.3	Kebolehpercayaan Instrumen Kajian			175
3.7	Kajian Rintis Modul Kaunseling Kelompok			176
3.7.1	Kesahan Pakar			176
3.7.2	Kebolehpercayaan			181
3.8	Proses Intervensi			182
3.8.1	Menetapkan Tempat Kajian dan Kebenaran Menjalankan Kajian.			182
05-4506832	Perpustakaan TuanKu Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah	PustakaTBainun	ptbupsi	183
3.8.2	Aliran Intervensi Kelompok			183
3.9	Tahap Perkembangan Dalam Proses Kelompok Kaunseling REBT			186
3.9.1	Tahap 1: Memina hubungan			186
3.9.2	Tahap 2: Mentaksir Masalah diri dan Situasi			187
3.9.3	Tahap 3: Menyedia Ahli Kelompok Untuk Terapi			187
3.9.4	Tahap 4 Melaksanakan Program Rawatan			188
3.9.5	Tahap 5: Mengatur Strategi Sokongan (Rawatan)			189
3.9.6	Tahap 6: Penilaian Penamatan			190
3.10	Pengendalian Kelompok Intervensi			192
3.11	Analisa Data			193
3.11.1	Analisa Data kajian Awal			194
3.11.2	Analisa Data Deskriptif.			194
05-4506832	Perpustakaan TuanKu Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah	PustakaTBainun	ptbupsi	

05-4506832	Perpustakaan Tuanku Bainun	PustakaTBainun	ptbupsi	194
	3.11.3 Analisa Data Kajian Eksperimen			
	3.12 Rumusan			196
BAB 4	KEPUTUSAN KAJIAN AWAL			197
	4.1 Pendahuluan			197
	4.2 Dapatan Kajian			199
	4.2.1 Tahap Stres Keseluruhan Negeri Johor			199
	4.2.2 Tahap Stres Keseluruhan Berdasarkan Elemen			200
	4.2.3 Tahap Stres Keseluruhan Berdasarkan Jantina			203
	4.2.4 Tahap Stres Keseluruhan Berdasarkan umur			204
	4.2.5 Tahap Stres Keseluruhan Berdasarkan Jawatan			206
05-4506832	Perpustakaan Tuanku Bainun	PustakaTBainun	ptbupsi	208
	4.2.6 Tahap Stres Keseluruhan Berdasarkan Lama Bertugas			
	4.2.7 Tahap Stres Keseluruhan Berdasarkan			210
	4.3 Rumusan			212
BAB 5	KEPUTUSAN KAJIAN EKSPERIMEN			215
	5.1 Pendahuluan			215
	5.2 Keputusan kajian Secara Deskriptif			215
	5.2.1 Perbandingan min pra dan pos ujian stres keseluruhan			215
	Kumpulan rawatan dan kumpulan kawalan.			
	5.2.2 Perbandingan Min Pra Ujian dan Pos Ujian Sub Konstruk			217
	Stres OC, IS, DEP, ANX,HOS, Kumpulan Rawatan dan			
05-4506832	Perpustakaan Tuanku Bainun	PustakaTBainun	ptbupsi	

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

Kumpulan Kawalan

5.2.3 Perbandingan min pra ujian dan pos ujian stres keseluruhan 221

antara kumpulan rawatan mingguan, kumpulan rawatan maraton dan kumpulan kawalan

5.2.4 Perbandingan min pra ujian dan pos ujian sub konstruk stres 223

kumpulan atan mingguan, Kumpulan rawatan maraton dan kumpulan kawalan

5.2.5 Perbandingan min pra ujian dan pos ujian stres 228

Keseluruhan kumpulan rawatan lelaki, kumpulan Rawatan perempuan dan Kumpulan kawalan

5.2.6 Perbandingan min pra ujian dan pos ujian stres sub konstruk 230

OC, IS, DEP, ANX, HOS, keseluruhan kumpulan rawatan

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

lelaki, kumpulan rawatan perempuan dan kumpulan

5.3 Hipotesis Kajian 236

5.3.1 Ringkasan Analisa Aancova untuk melihat perbezaan

signifikan min pra ujian dan min pos ujian stres keseluruhan

kesan Kaunseling Kelompok REBT antara kelompok

rawatan mingguan, kelompok rawatan maraton dan

kelompok kawalan

5.3.2 Ringkasan Analisa ANCOVA Untuk melihat perbezaan 243

Signifikan min praujian dan min Pos ujian stres

Keseluruhan kesan Kaunseling Kelompok REBT antara

kelompok rawatan lelaki, kelompok rawatan perempuan

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

5.3.3 Ringkasan Analisa MANCOVA melihat Keberkesanan 243

Kaunseling Kelompok terhadap min pra ujian dan min pos ujian sub-konstruk stres iaitu Obsesif-Kompulsif (OC), Interpersonal Sensitiviti (IS), kemurungan (DEP), Kebimbangan (ANX) dan Permusuhan (HOS) kesan Kaunseling Kelompok REBT antara kelompok mingguan, kelompok maraton dan kelompok kawalan

5.3.4 Ringkasan Analisa Mancova melihat Keberkesanan 249

Kaunseling Kelompok terhadap min pra ujian dan min pos ujian sub-konstruk stres iaitu Obsesif - kompulsif

(OC), Interpersonal Sensitiviti (IS), kemurungan (DEP) dan Permusuhan (HOS) kesan Kaunseling Kelompok

REBT antara kelompok mingguan, kelompok maraton dan kelompok kawalan

5.4 Rumusan Analisa Deskriptif Perubahan Min Praujian dan 252

Posujian

BAB 6 PERBINCANGAN 254

6.1 Pengenalan 255

6.2 Rumuan Keputusan 256

6.3 Perbincangan Kajian Awal Melalui Tinjauan 260

05-4506832		pustaka.ups.edu.my Perustakaan TuanKu Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi	262
	6.3.1 Tahap Sres Keseluruhan		262
	6.3.2 Elemen Simpto Stres		263
	6.3.2.1 Tahap Stres Interpersonal - Sensitiviti		263
	6.3.2.2 Tahap Stres Obsesif - kompulsif (O-C)		265
	6.3.2.3 Tahap Stres Kemurungan (DEP)		266
	6.3.2.4 Tahap Stres Kebimbangan (ANX)		268
	6.3.2.5 Tahap Stres Permusuhan (HOS)		270
	6.3.2.6 Tahap Stres Somatizasi (SOM)		272
	6.3.2.7 Tahap Stres Fobia (FOB)		273
	6.3.2.8 Tahp Stres Pemikiran Paranoid (PAR)		277
	6.3.2.9 Tahap Stres Psikotisme (PSY)		278
	6.3.2.10 Tahap Stres Dimensi Tambahan (AD)		279
05-4506832		pustaka.ups.edu.my Perustakaan TuanKu Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi	281
	6.3.3 Stres Berdasarkan Demografi		281
	6.3.3.1 Stres Keseluruhan Berdasarkan Jantina		281
	6.3.3.2 Stres Keseluruhan Berdasarkan Umur		283
	6.3.3.3 Stres Keseluruhan Berdasarkan Jawatan		284
	6.3.3.4 Stres Keseluruhan Berdasarkan Lama Bertugas		285
	6.3.3.5 Stres Keseluruhan Berdasarkan Daerah		286
	6.3.4 Profail Stres Staf Jabatan Kebajikan Masyarakat		287
	6.4 Perbincangan Kajian Eksperimen		290
	6.4.1 Kesan Jenis Rawatan kaunseling kelompok Mingguan dan Maraton kawalan Terhadap Pemboleh Ubah Kajian.		292
	6.4.2 Kesan Rawatan kaunseling Kelompok Mingguan, Meraton dan Kawalan keseluruhan kakitangan Lelaki		296
05-4506832		pustaka.ups.edu.my Perustakaan TuanKu Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi	

6.5 Implikasi Kajian	297
6.5.1 Implikasi kajian Terhadap Bidang Kaunseling	298
6.5.2 Implikasi kajian Terhadap Teori Stres	301
6.5.3 Implikasi Model kaunseling Kelompok REBT	305
Terhadap Simptom Stres	
6.6 Masalah Dalam Menjalankan Kajian	310
6.7 Saranan Penyelidik Masa Depan	312
6.8 Rumusan dan Kesimpulan	314

RUJUKAN	316

LAMPIRAN

A Surat Permohonan dan Pengesahan Pelajar Menjalankan Kajian

B Borang Soal selidik

C Borang Penilaian Pakar Soal Selidik dan Modul

D Surat Permohonan dan Laporan Penilain Pakar Ke Atas Soal Selidik

E Ujian Rintis Katas Soal Selidik

F Laporan Penilaian Pakar Untuk Keasahan Kandungan Modul

G Jadual Proses Perlaksanaan Modul

H Perlaksanaan Modul

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

SENARAI JADUAL Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

Jadual**Muka Surat**

3.1	Staf JKM Negeri Johor	160
3.2	Bilangan Responden Mengikut Kelompok Dan Jantina	165
3.3	Dimensi dan Item	169
3.4	Nilai Kesahan Instrumen SCLR90	171
3.5	Nilai Kebolehppercayaan Instrumen SCLR90	174
3.6	Penilaian Pakar Soal Selidik Kesesuaian Sesi dan Aktiviti Yang Dijalankan Dalam Modul Kaunseling Berstruktur.	178
3.7	Penilaian Pakar Soal Selidik Kesesuaian Sesi dan Aktiviti Yang Dijalankan Dalam Modul Kaunseling Berstruktur.	179
3.8	Kebolehppercayaan Soalselidik Modul Kelompok	180
3.9	Keasahan Soal Selidik Modul Kelompok	181
3.10	Pertemuan Sesi Kaunseling Kelompok Mingguan	184
3.11	Pertemuan Sesi Kaunseling Kelompok Maraton	193
4.1.	Tahap Stres Keseluruhan Negeri Johor	199
4.2	Tahap Stres Element Berdasarkan Elemen Stres	201
4.3	Tahap Stres Keseluruhan Berdasarkan Jantina	203
4.4	Tahap Stres Keseluruhan Umur	205
4.5	Tahap Stres Keseluruhan Berdasarkan Jawatan	207
4.6	Tahap Stres Umum Berdasarkan Lama Bertugas	209
4.7	Tahap Stres Keseluruhan Berdasarkan Daerah	211
5.1	Perbandingan min pra ujian dan Pos ujian stres keseluruhan kumpulan rawatandan kawalan	216
5.2	Perbandingan Min Pra Ujian dan Pos Ujian Sub Konstruk Stres OC, IS, DEP, ANX, HOS, Kumpulan Rawatan dan kawalan.	218

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

5.3	Perbandingan min pra ujian dan pos ujian stres keseluruhan antara kumpulan rawatan mingguan, kumpulan rawatan maraton dan kumpulan kawalan	221
5.4	Perbandingan min pra ujian dan pos ujian sub konstruk stres kumpulan rawatan mingguan, Kumpulan rawatan maraton dan kumpulan kawalan.	224
5.5	Perbandingan Min pra ujian dan pos ujian stres keseluruhan kumpulan rawatan lelaki, kumpulan Rawatan perempuan dan Kumpulan kawalan	228
5.6	Perbandingan Min pra ujian dan pos ujian stres sub konstruk OC, IS, DEP, ANX, HOS, keseluruhan kumpulan rawatan lelaki, kumpulan rawatan perempuan dan kumpulan kawalan	231
5.7	Ringkasan Analisa ANCOVA untuk melihat perbezaan signifikan min pra ujian dan min pos ujian stres keseluruhan kesan Kaunseling Kelompok REBT antara kelompok rawatan mingguan, kelompok rawatan maraton dan kelompok kawalan	242
5.8	Ringkasan Analisa ANCOVA Untuk melihat perbezaan signifikan min praujian dan min Pos ujian stres keseluruhan kesan Kaunseling Kelompok REBT antara kelompok rawatan lelaki, kelompok rawatan perempuan dan kelompok kawalan	243
5.9	Ringkasan Analisa Pos Hoc-Tukey ANCOVA untuk melihat perbezaan signifikan min praujian dan min Pos ujian stres keseluruhan kesan Kelompok REBT antara kelompok rawatan lelaki, kelompok rawatan perempuan dan kelompok kawalan	224
5.10	Ringkasan Analisa MANCOVA melihat Keberkesanan kaunseling Kelompok terhadap min pra ujian dan min pos ujian sub-konstruk stres iaitu Obsesif-Kompulsif (OC), Intrepersonal Sensitiviti (IS), Kemurungan (DEP)Kebimbangan (ANX) dan Permusuhan (HOS) kesan Kaunseling Kelompok REBT antara kelompok mingguan, kelompok maraton dan kelompok kawalan	245
5.11	Ringkasan Analisa Post Hoc – Turkey MANCOVA untuk melihat perbezaan signifikan min pos ujian stres keseluruhan kesan Kaunseling Kelompok REBT antara kelompok rawatan mingguan, kelompok rawatan maraton dan kelompok kawalan dalam Subkonstruk Obsesif-Kompulsif (OC,) Intrepersonal Sensitiviti (IS), Kemurungan (DEP) dan Permusuhan (HOS)	246
5.12	Ringkasan Analisa MANCOVA Melihat Keberkesanan kaunseling Kelompok terhadap min pra ujiandan min pos ujian sub-konstruk	

- 05-4506832
  pustaka.upsi.edu.my
 Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah
  PustakaTBainun
  ptbupsi
- stres iaitu Obsesif-kompulsif (*OC*), Intrepersonal Sensitiviti (*IS*),
 Kemurungan (*DEP*) dan Permusuhan (*Hostility* – *HOS*) kesan
 Kaunseling Kelompok REBT antara kelompok lelaki, kelompok
 Perempuan dan kelompok kawalan. 248
- 5.13 Ringkasan Analisa Post Hoc – Turkey MNCOVA untuk perbezaan
 signifikan min pos ujian stres keseluruhan kesan Kaunseling
 Kelompok REBT antara kelompok rawatan lelaki, kelompok
 rawatan perempuan dan kelompok kawalan. 249

Rajah

Muka surat

2.1	Rajah Tiga Tahap Sindrom Penyesuaian Umum atau G.A.S ((<i>Geeral Adaptation Syndrome</i>) Selye (1975)	69
2.2	Keluk Yerkes Dodson	71
2.3	Model Interaksi Manusia ABC. <i>Sumber:</i> Ellis,1962.	74
2.4	Model Interaksi Manusia ABCDE. <i>Sumber:</i> Ellis,1962.	84
2.5	Model Pendekatan REBT ke atas Remaja Berisiko. <i>Sumber:</i> Mohammad Nasir, (2006)	88
2.6	Teori Kognatif dan Model Stres Dalam Organisasi Stephen Palmer (2002)	91
2.7	Kerangka Kaunseling Kelompok Berstruktur Berteraskan Pendekatan REBT keatas Simptom Stres Dalam Konteks Kajian.	96
2.8	Kerangka Teori REBT Dalam Kontek Kajian. <i>Sumber :</i> Berdasarkan Ellis/Nasir/Palmar	97
2.4	Model Stres dan Mengawal Blonna (2000)	84
2.5	Teori Kognatif dan Model Stres Dalam Organisasi Stephen Palmer (2002)	88
2.6	Model Interaksi Manusia ABC (<i>Sumber: Ellis,1962</i>)	91
2.7	Model Interaksi Manusia ABCDE (<i>Sumber: Ellis,1962</i>)	96
2.8	Kerangka Intervensi Kaunseling Kelompok berteraskan pendekatan REBT Ke atas Stres.	97
2.9	Kerangka Intervensi Kaunseling Kelompok Berstruktur.	98
2.10	Model Proses Stres <i>Stres Greenberg. Sumber:</i> Stres Greenberg (1999).	102
2.11	Model Stres Mengawal Ballona . <i>Sumber:</i> Blonna (2000)	104
2.12	Sumber Al-quran Dan Terjemahan oleh Al-Malik Fahd Li Thiba'at Al-Mush-Haf As-Syarie Medinah Munawwarah P.o. Box 6262 (91:7-10) .Kerajaan saudi Arabia tahun 2000 bersamaan 1420 Hijrah.	106
3.1	Rekabentuk Kajian Eksperimen Ke atas Simptom Stres	157
3.2	Carta Aliran Pemilihan Respondan dan Intervensi Eksperimental	163
4.1	Tahap Stres Keseluruhan di Negeri Johor	200
4.2	Tahap Stres Keseluruhan Berdasarkan Elemen Simptom Stres	202
4.3	Tahap Stres Keseluruhan Berdasarkan Jantina	204
4.4	Tahap Stres Keseluruhan Berdasarkan Umur.	206
4.5	Tahap Stres Keseluruhan Berdasarkan Jawatan	208

4.6 Tahap Stres bagi Lama Bertugas	208
4.7 Tahap Stres Berdasarkan Daerah	212
5.1 Perbandingan Min Pra Ujian dan Pos Ujian Stres Keseluruhan Kumpulan Rawatan dan Kawalan	216
5.2 Perbandingan Min Pra Ujian dan Pos Ujian Elemen Stres OC, IS, DEP, ANX, HOS Kumpulan Rawatan dan Kawalan	221
5.3 Perbandingan Min Pra Ujian dan Pos Ujian Stres Keseluruhan di antara Kumpulan Rawatan Mingguan, Kumpulan Rawatan Maraton dan Kumpulan Kawalan.	223
5.4 Perbandingan Min Pra Ujian dan Pos Ujian Elemen Stres Kumpulan Rawatan Mingguan, Kumpulan Rawatan Maraton dan Kumpulan Kawalan	228
5.5 Perbandingan Min Pra Ujian dan Pos Ujian Stres Keseluruhan Kumpulan Rawatan lelaki, Kumpulan Rawatan Perempuan dan Kumpulan Kawalan.	230
5.6 Perbandingan Min Pra Ujian dan Pos Ujian Stres OC, IS, DEP, ANX, HOS, Keseluruhan Kumpulan Rawatan Lelaki, Kumpulan Rawatan Perempuan dan Kumpulan Kawalan	236

SENARAI SINGKATAN

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

ANX	Anxiety (Kebimbangan)
BO T	Bantuan Orang Tua
EPC	Elaun Pekerja Cacat
BKK	Bantuan Kebajikan Keluarga
(BB)	Bantuan Bencana
BPT	Bantuan Pesakit Telantar
DEP	Depression (Kemurungan)
HOS	Permusuhan
IS	Interpersonal – Sensitiviti (I-S) (Rasa rendah diri)
JKM	Jabatan Kebajikan Masyarakat.
KKT	Kaunseling Kelompok Terapi
KKKRTSS	Kesan Kaunseling Kelompok REBT Terhadap Simptom Stres
OC	Obsesif-Kompulsif (Beban kerja)
OKU	Bantuan Orang Kurang Upaya
PAR	Pemikiran Paranoid
PKMD	Pegawai Kebajikan Masyarakat Daerah
POB	Fobia
PSY	Psikotism
REBT	Rational Emotive Behavior Therapy (Terapi Rasional Emotif Perlakuan)
SOM	Somatizasi (Penyakit yang dihidapi)
SWD	Social Welfare Department

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

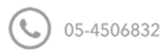
Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

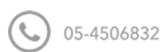
Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

BAB 1

PENDUHLUAN

1.1 Pengenalan

Jabatan Kebajikan Masyarakat Malaysia (JKMM) adalah merupakan sebuah agensi kerajaan yang menyediakan perkhidmatan dan kemasyarakatan bagi individu, kelompok dan komuniti. Dalam penglibatannya dengan masalah sosial dan persoalan kehidupan manusia, unsur-unsur nilai kerja kemasyarakatan merupakan faktor utama yang menjadi pegangan kepada setiap lapisan staf JKMM sebagai penyampai di samping menghayati serta menghormati martabat dan harga diri pelanggan yang berhak untuk menikmati kepuasan daripada perkhidmatan yang disediakan untuk mereka. Justeru itu, setiap staf JKMM perlu memiliki pengetahuan dan kemahiran kerja yang unggul serta bersikap positif terhadap tugas dan kewajipannya. Kod Etika ini adalah piawaian yang harus diamalkan untuk menjamin perkhidmatan kemasyarakatan yang berkesan dan berkualiti serta disampaikan oleh staf yang berdisiplin tinggi, bertanggungjawab dan komited terhadap kewajipannya. Oleh itu, masalah yang berlaku di kalangan para pekerja akan memberi kesan kepada prestasi pekerja dan pembangunan organisasi. Prestasi pekerja merupakan salah satu aktiviti yang penting dalam sesebuah organisasi termasuklah sektor swasta dan awam (Rusli Ahmad, 2007).

Sehubungan dengan itu, staf di Jabatan Kebajikan Masyarakat Malaysia (JKMM) mempunyai peranan utama yang diamanahkan dalam proses memberi bantuan kepada rakyat. Mereka dituntut untuk melaksanakan tugas dengan penuh tanggungjawab kepada negara. Situasi ini secara tidak langsung boleh mengakibatkan staf JKMM terpaksa berhadapan dengan pelbagai tanggungjawab yang lebih mencabar, berat dan semakin kompleks. Ini menimbulkan stres dalam diri mereka. Faktor-faktor ini juga telah mengerakkan usaha kajian stres dilakukan ke atas mereka. Tambahan pula pekerja merupakan golongan yang mudah terdedah dengan stres sama ada stres daripada luaran mahupun dalaman. Stres merupakan salah satu aktiviti untuk bertindakbalas dengan sesuatu situasi yang dianggap memberi cabaran dan ancaman kepada tingkahlaku seseorang individu (McShane dan Glinow, 2005).

Selain itu, Jabatan Kebajikan Masyarakat juga merupakan sebuah agensi kerajaan yang mempunyai tanggungjawab sosial yang menyeluruh dan mempunyai kumpulan sasaran yang meliputi semua lapisan masyarakat. Dalam memastikan Dasar Sosial Negara mencapai matlamat seperti yang ditetapkan, Jabatan Kebajikan Masyarakat merupakan agensi pelaksana dan penyelarasan yang memainkan peranan penting mencapai sasaran tersebut. Matlamat utama Dasar Sosial Negara bertujuan mewujudkan masyarakat Malaysia yang maju dan mantap dari segi sosial, ekonomi, dan teknologi dengan setiap anggota masyarakat berpeluang serta berkeinginan untuk memperkembangkan potensi diri secara optimum di dalam persekitaran sosial yang sihat berdasarkan ciri-ciri bersatu-padu, berdaya tahan, demokratik, bertoleransi, progresif, penyayang, adil dan saksama selaras dengan matlamat Wawasan 2020.

Dalam memastikan matlamat tersebut mencapai kejayaan, Jabatan Kebajikan Masyarakat memainkan peranan utama melaksanakan agenda tersebut. Jaringan dan perkaitan Dasar Sosial Negara dan Jabatan Kebajikan Masyarakat dalam menagani isu sosial perlu dilihat dengan meluas dalam skop dan objektif khusus Dasar Sosial Negara. Dalam usaha memastikan keperluan asas individu, keluarga, dan masyarakat dipenuhi seperti yang digariskan dalam objektif Dasar Sosial Negara, Jabatan Kebajikan Masyarakat memainkan peranan yang amat penting dalam melaksanakan perkara tersebut. Sekiranya keperluan asas individu, keluarga dan masyarakat tidak dipenuhi oleh agensi yang bertanggungjawab, ianya akan mewujudkan masalah dan menjadi isu sosial yang mesti diselesaikan oleh pihak kerajaan dan agensi yang berkaitan.

1.2 Latar Belakang Kajian

ditubuhkan dalam tahun 1946. Dalam jangkamasa 62 tahun, Organisasi ini telah mengalami evolusi bagi memenuhi peranannya seiring dengan pembangunan dan kemajuan negara. Bermula dengan penglibatannya untuk menangani masalah yang timbul akibat Perang Dunia Ke-2, peranan dan fungsi jabatan ini telah berkembang kepada perkhidmatan pencegahan dan pemulihan dalam isu-isu sosial serta pembangunan masyarakat. Sebagai salah satu agensi kerajaan yang memainkan peranan penting dalam pembangunan sosial, ia telah ditempatkan di bawah beberapa kementerian, antaranya adalah seperti yang berikut: